

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2002-2003

5 december 2002

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU, NATUURBEHOUD EN RUIMTELIJKE ORDENING

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het Ruimtelijk Uitvoeringsplan in de omgeving van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde

Commissie voor Leefmilieu, Natuurbehoud en Ruimtelijke Ordening

Donderdag 5 december 2002

VOORZITTER : De heer Jacques Timmermans

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.17 uur.*

Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het Ruimtelijk Uitvoeringsplan in de omgeving van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Stassen tot de heer Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, over het Ruimtelijk Uitvoeringsplan in de omgeving van het gecontroleerd overstromingsgebied Kruibeke-Bazel-Rupelmonde.

De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik heb vanmorgen deze kwestie al aangehaald. Enerzijds heb ik gezegd dat het niet om een plaatselijk dossier gaat, maar wel om een van de grootste infrastructuurwerken die op dit ogenblik worden uitgevoerd in het Vlaams Gewest. De werken zullen 100 miljoen euro kosten. Anderzijds heb ik erop gewezen dat er grote problemen komen kijken bij grote infrastructuurwerken op het ogenblik dat het maatschappelijk draagvlak daarvoor verdwijnt of niet wordt gecreëerd. Daarom probeer ik via een aantal vragen om uitleg de discussie over het maatschappelijk draagvlak te versterken. Ik probeer op dezelfde manier ook duidelijk te maken dat het om een financieel belangrijk dossier gaat met een grote impact.

Ik heb vanmorgen gezegd dat er nog twee grote problemen zijn. Dat was naar aanleiding van een vraag om uitleg die ik aan minister Dua stelde, in

verband met de conclusies van de studie over de Barbierbeek. Ik weet nu wel iets meer over die studie, maar ik weet nog niets over de specifieke problemen van het RUP.

Een van de problemen die het creëren van het GOG (gecontroleerd overstromingsgebied) met zich meebrengt, is het feit dat het regenwater dat vandaag zomaar de polder binnenloopt, zal worden onderbroken door de ringdijk. U, minister Dua en minister Stevaert hebben gezegd dat het niet de bedoeling is om een probleem op te lossen via het creëren van een ander probleem. Het is dus niet de bedoeling dat een bepaald gebied wordt beschermd tegen overstroming met Scheldewater door Kruibeke onder water te zetten. U hebt samen met andere ministers dan ook terecht gezegd dat het openbaar onderzoek in verband met een nieuw RUP (ruimtelijk uitvoeringsplan) pas definitief zal worden gestart als het probleem van overstroming bij extreme regenval definitief is opgelost. Ik vind dat zeer goed.

De studie in verband met de overstromingsproblematiek van de Barbierbeek op het grondgebied van Kruibeke is nu dus klaar en bevat een aantal duidelijke conclusies. Er worden in die studie een aantal maatregelen voorgesteld die veel minder ingrijpend zijn dan we hadden gedacht en dan sommigen hadden gevreesd. Het gaat om een aantal voor de hand liggende ingrepen die we al langer hebben gevraagd.

Zijn volgens u nu de voorwaarden vervuld om het openbaar onderzoek in verband met het RUP van start te laten gaan ? Indien dat volgens u het geval is, wanneer komt dat onderzoek er dan en indien dat volgens u niet het geval is, op welke gegevens wacht u dan nog ?

Op welke manier komt dit RUP tegemoet aan de verplichtingen in verband met de Europese natuur-

Stassen

richtlijnen ? Ik bedoel daarmee de Vogel- en Habitatrichtlijn.

Op welke manier zal het gebied tussen de ringdijk en de gewestweg Temse-Antwerpen worden ingetekend ? Op welke manier zullen de conclusies van de studie over de Barbierbeek daar worden ingepast ? Hoe zullen de beloftes die zijn gemaakt in verband met recreatie, daar worden ingepast ? Ik denk dan onder andere aan sportaccommodatie, jeugdlokalen, wandelpaden, fietspaden en recreatieve visvijvers. Er zijn in dat verband al heel wat ideeën geformuleerd en plannen gemaakt, maar op een bepaald ogenblik moeten de mensen toch eens concreet op een plan kunnen zien wat de Vlaamse regering allemaal voorstelt.

In Kruike zal men anders staan tegenover de houding van de Vlaamse regering wanneer duidelijk wordt dat met de realisatie van het overstromingsgebied ook een aantal plaatselijke problemen zullen worden opgelost. Er zijn nu al overstromingen zonder dat die potpolder er is. Misschien kunnen er nu al enkele ingrepen worden uitgevoerd om die overstromingen te voorkomen. Zo kan begrip ontstaan voor de verdere plannen.

Als er dan toch een RUP komt, kan misschien ook het probleem van de zonevreemde woningen worden opgelost in dat gebied. Het woord 'regulariseren' kan ik in deze context niet gebruiken, want het gaat gewoon om het opstellen van een stedenbouwkundige regeling voor die woningen. De lokale bevolking kan daarover dan ook worden geïnformeerd.

Hoe zal er met het RUP worden omgegaan eens het er is, rekening houdend met de situatie in Kruike ? Wij hebben geleerd dat mensen komen luisteren naar wat er wordt verteld, wanneer ze correcte informatie krijgen. 350 mensen die op één avond komen luisteren naar een ambtenaar zonder te schreeuwen, te betogen en te roepen, is niet niks. Als de gemeente de mensen zelf informeert, zal ze de problemen die het Vlaams Gewest wil oplossen, zeker niet in de verf zetten. De Vlaamse regering zal dus zelf initiatieven moeten nemen om de mensen te informeren. Indien ze dat niet doet, zullen we zelf initiatief moeten nemen.

We zouden met de commissie eens ter plaatse de situatie kunnen gaan bekijken. Ik zal dat eens officieel voorstellen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Mijnheer de voorzitter, collega's, mijnheer Stassen, op een vraag om uitleg van u over dezelfde problematiek heb ik u in deze commissie op 27 juni 2002 geantwoord dat de voorbereiding van het gewestelijk RUP administratief-technisch dermate was gevorderd dat ze klaar was om tijdens de plenaire vergadering te worden besproken, maar dat er nog werd gewacht op de resultaten van de studie over de kwalitatieve en de kwantitatieve aspecten van de Barbierbeek, die werd uitgevoerd door de provincie Oost-Vlaanderen. Uit de resultaten, die aanvankelijk tegen de maand september 2002 werden verwacht, moest immers blijken welke maatregelen nodig zijn om de dorpen tegen overstromingen te beveiligen na de realisatie van het GOG.

Omdat het menselijk leed ten gevolge van overstromingen mij zeer bekend is, leek het mij onontbeerlijk te wachten met de bespreking in plenaire vergadering tot de resultaten van die studie beschikbaar waren, onder andere omdat de studie basisinformatie zou aanreiken waaraan de voorgestelde plannen moeten worden getoetst. Eenzelfde standpunt heb ik overigens eveneens ingenomen naar aanleiding van mijn werkbezoek aan de gemeente Kruike op 22 juli 2002.

Heden kan ik u melden dat kwestieuze studie inzake de Barbierbeek recentelijk werd afgerond. De studie heeft een belangrijk knelpunt in het dossier kunnen oplossen, met name de afwatering van de Barbierbeek indien het GOG naar aanleiding van een stormtij op de Schelde in gebruik is.

U weet dat we toen ook zijn gaan kijken naar heel dat tracé van de Barbierbeek. We hebben toen kunnen zien wat we moesten zien. Ik deel uw mening dat dit dossier inderdaad enorme mogelijkheden biedt om heel de regio te verlossen van een probleem dat men naar mijn mening in het verleden al te lang heeft laten aanmodderen. Men heeft in het verleden nooit structurele maatregelen genomen om een en ander op te lossen.

De desbetreffende studie zou in de loop van deze maand het voorwerp uitmaken van een officiële aanvaarding. De studie is klaar, maar moet nog officieel aanvaard worden door het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen. In een schrijven dat dateert van 5 november jongstleden heeft de secretaris-generaal van het departement LIN, de heer Desmyter, verwijzend naar mijn brieven van 24 juli 2002 aan de gouverneur van de provincie Oost-Vlaande-

Van Mechelen

ren en aan de ministers Dua en Stevaert – dit naar aanleiding van mijn plaatsbezoek aan het poldergebied KBR -, mij onder meer gemeld dat de gestelde voorwaarden ingevuld zijn om de afwerking van het voorontwerp van gewestelijk RUP voort te zetten.

Dit impliceert dat de voorwaarden om het RUP 'omgeving GOG KBR' in openbaar onderzoek te laten gaan, vandaag vervuld zijn. Op basis daarvan heb ik de opdracht gegeven om nu de plenaire vergadering te organiseren. Wat mij betreft, kan nu de procedure dus officieel opgestart worden.

Wat uw volgende vraag betreft, in casu in hoeverre het RUP tegemoetkomt aan de verplichtingen inzake de Europese natuurrichtlijnen, kan ik u meedelen dat het desbetreffende voorontwerp-RUP integraal tegemoetkomt aan de verplichtingen inzake de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. De procedure van de passende beoordeling werd volledig gevolgd.

De afdeling Natuur heeft op 5 april 2002 een adviesnota afgeleverd inzake de beoordeling van significante negatieve effecten van een project op beschermde soorten en habitats. Kwestieus voorontwerp van RUP wordt in de desbetreffende adviesnota gunstig geëvalueerd. De afdeling Natuur heeft dus gezegd dat dit RUP voldoet aan de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Uit de beoordeling blijkt bovendien – en ik onderstreep dit in het bijzonder voor de burgemeester van Kruibeke – dat er geen significante negatieve effecten te verwachten zijn. Bijkomend onderzoek uitgevoerd door een MER-deskundige, discipline fauna en flora, wordt niet noodzakelijk geacht voor het doorlopen van de verdere procedure van het RUP.

Wat uw volgende vraag betreft, kan ik u melden dat het gebied gesitueerd tussen de ringdijk van het GOG KBR en de gewestweg Temse-Antwerpen (N419) in het voorontwerp van RUP diverse bestemmingen krijgt. Ik zal deze even op een rijtje zetten.

Voor het gebied ten noorden van de Scheldelei wordt, net zoals voor het gebied binnen de ringdijk, de bestemming natuurgebied voorgesteld. Enkel het bestaande rustoord en vormingscentrum van de Broeders van Liefde wordt herbestedd naar gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen, zodat enerzijds de bestaande zonevreemde gebouwen zone-eigen worden en het op lange termijn mogelijk wordt

deze gebouwen in te richten als natuureducatief bezoekerscentrum voor het gebied.

Voor het gebied gelegen ten zuiden van de Scheldelei, ten oosten van de ringdijk, ten noorden van de Barbierbeek en ten oosten van de bestaande bebouwing, dat lager gelegen is dan de 5-meterhoogtelijn, wordt de bestemming gebied voor waterbeheersing voorgesteld. Het bestemmingsvoorschrift laat toe het gebied in te richten voor waterbeheersing – dit ter beveiliging van ongewenste overstromingen in de dorpskernen en op cultuurgronden -, laagdynamische dagrecreatie en natuur. De delen van het gebied gelegen boven de 5-meterhoogtelijn worden herbestedd tot bouwvrij agrarisch gebied. Op deze percelen is het technisch gezien onmogelijk – omwille van de hoogteligging – om waterberging te realiseren.

De bouwvrije percelen aan beide oevers van de Barbierbeek ten westen van de ringdijk worden net als het gebied binnen de ringdijk bestemd als natuurgebied. De oevers van de Barbierbeek krijgen dus ook deze bestemming.

Ter hoogte van Bazel wordt de grens van het RUP bepaald door de bestaande grens tussen het bosgebied enerzijds en het woonuitbreidingsgebied en het gebied voor dagrecreatie anderzijds. De smalle zone – slechts een paar meter – tussen de ringdijk en het aanpalende gebied krijgt net als de ringdijk en het erbinnen gelegen gebied de bestemming natuurgebied. Dat is dus eigenlijk die bosrichel, die er zal blijven liggen nadat die ringdijk gebouwd is.

De dorpskernen van Kruibeke, Bazel en Rupelmonde worden buiten het RUP gehouden, zodat de bestemming aldaar ongewijzigd blijft.

Ten zuiden van de Verkortingsdijk worden alle niet-bebouwde percelen gelegen ten westen van de ringdijk en gelegen beneden de 5-meterhoogtelijn, net zoals het gebied tussen de Scheldelei en de Barbierbeek, herbestedd tot gebied voor waterbeheersing. Ook hier worden, om de aangegeven reden, de percelen boven de 5-meterhoogtelijn herbestedd tot bouwvrij agrarisch gebied. Daar laten we dus exploitatie toe, maar geen constructies.

In antwoord op uw volgende vraag kan ik melden dat de conclusies van de studie inzake de Barbierbeek aangeven dat wanneer het GOG niet gevuld is met Scheldewater, alle noodzakelijke water kan worden geborgen in het GOG, op voorwaarde dat een aantal deelproblemen worden opgelost. Dit houdt in dat bestaande te kleine duikers onder de gewestweg N419 en de lokale weg Oude Kruibeke-

Van Mechelen

straat vergroot moeten worden. Ook aan het 'gabariet' van de Barbierbeek zullen we een aantal werken moeten uitvoeren.

Wanneer het GOG gevuld is met Scheldewater, is er ook in een hele batterij van maatregelen voorzien. Zo wordt er een terugslagklep in de ringdijk gebouwd. Het RUP maakt het bouwen van die terugslagklep vergunbaar. Voorts wordt de noordelijke dijk van de Barbierbeek binnen het GOG afgegraven. Vervolgens wordt de doorstroomsectie van de duiker onder de gewestweg N419 Kruibekestraat aangepast. Hiervoor is geen bestemmingswijziging noodzakelijk. De doorstroomsectie van de Barbierbeek ter hoogte van de lokale weg Oude Kruibekestraat wordt ook aangepast. Hiervoor is evenmin een bestemmingswijziging nodig.

Vervolgens zullen er plaatselijke oeververhogingen langsheen de Barbierbeek opwaarts de Oude Kruibekestraat en afwaarts de gewestweg gerealiseerd worden. Ook hier weer laat het RUP toe dat deze werken worden uitgevoerd. Ten slotte is er de uitbouw van een bijkomend bergingsgebied tussen de gewestweg en de ringdijk, gebruik makend van de natuurlijke topologie van het gebied. Momenteel wordt daar in een bergingszone van 16 hectare voorzien. In geval van extreme omstandigheden moet een overlaat aan de noordzijde een afwatering noordwaarts – voorbij de Scheldelei – mogelijk maken. Ook hier weer is het zo dat het RUP deze werken vergunbaar maakt.

Met deze maatregelen zou, op het moment dat het GOG onder water staat, de wateroverlast van de Barbierbeek onder controle moeten zijn.

De voorgestelde bestemming als gebied voor waterbeheer laat toe de nodige recreatievoorzieningen te vergunnen. De bestaande jeugdlokalen ten zuiden van de Scheldelei moeten weliswaar verdwijnen, maar nieuwe lokalen kunnen elders in het gebied worden vergund.

De waterpartijen die zullen worden gerealiseerd om het overtollige water van de Barbierbeek op te vangen, kunnen ook voor recreatie worden gebruikt. Er zullen dan wel saneringswerken moeten worden uitgevoerd. Ik weet dat ook Aquafin met dit dossier bezig is. Het zal in de toekomst dus om hemelwater gaan.

In het gebied voor waterbeheer wordt recreatief medegebruik als nevenschikte functie gepland en in het natuurgebied als ondergeschikte functie.

Dat impliceert dat de voor wandel- en fietspaden noodzakelijke infrastructuur zal kunnen worden vergund. We zullen dus een volledig wandel- en fietsnetwerk in dit gebied kunnen realiseren.

Ter hoogte van het veer van Kruikeke kunnen parkeervoorzieningen worden vergund. De concrete locaties voor de verschillende sportaccommodaties, jeugdlokalen, recreatieve visvijvers, parkeergelegenheden, wandel- en fietspaden zullen worden geregeld via een gedetailleerd inrichtingsplan dat door de AWZ (Administratie Waterwegen en Zee- wezen) en de Aminor wordt opgesteld onder toezicht van minister Stevaert en minister Dua.

De bestaande bebouwde percelen in het noorden van het gebied – de wijk Schiphoek en de percelen naast de gewestweg N419 – worden buiten het RUP gehouden. Het is conform het subsidiariteitsbeginsel immers de taak van de gemeente om zelf te zorgen voor de ruimtelijke ordening in Kruikeke via een gemeentelijk RUP. Zo stimuleren we de gemeente om daar eindelijk eens werk van te maken.

Hoe zullen we de plaatselijke bevolking informeren ? Ik begrijp uw waarschuwing in dat verband. Het gewest neemt inderdaad best zelf het initiatief. Normaal wordt de plaatselijke bevolking pas formeel geconsulteerd naar aanleiding van het openbaar onderzoek. We kondigen een dergelijk openbaar onderzoek aan via de televisie, de radio en de kranten. We kunnen als Gewest misschien toch ook best zelf een voorlichtingsvergadering organiseren om onze ambtenaren met kennis van zaken ter plaatse te laten meedelen wat ik hier vandaag allemaal heb gezegd.

Op 12 juni 2002 heb ik een delegatie van het gemeentebestuur ontvangen om samen met technici en andere politici alles nog eens uit te leggen. Het gemeentebestuur is dus bijzonder goed geïnformeerd en zou gerust zelf de nodige informatie kunnen verschaffen aan de bevolking. Toch zou het uit voorzichtigheid niet slecht zijn moesten we in samenwerking met het provinciebestuur zelf een informatievergadering organiseren.

De voorzitter : De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen : Mijnheer de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het project in Kruikeke moet lukken, anders worden we geconfronteerd met grote problemen. Wanneer het project in Kruikeke niet lukt, zullen andere grote infrastructuurwerken met een grote impact in het kader van het Sigma-plan niet kunnen worden uitgevoerd. Dat zou op termijn voor immense problemen zorgen in Ant-

Stassen

werpen, Dendermonde en Temse. Ik zal dit dossier dus blijven opvolgen.

Mijnheer de minister, u zegt dat de jeugdlokalen ten zuiden van de Scheldelei moeten verdwijnen. Ik wist dat nog niet en ik vind dat verontrustend nieuws. De plaatselijke jongenschiro weet nu nog van niets. Dat zal dus voor zeer grote problemen zorgen. We moeten daar misschien eens over discussiëren. Ik raad u echter aan geen problemen te creëren die er vandaag nog niet waren. De jongenschiro is immers geëvolueerd van tegenstander tot voorstander, maar als die lokalen worden afgepakt, zullen er grote krantenkoppen en betogingen komen. Er zijn in Kruibeke geen andere lokalen meer voorhanden.

Minister Dirk Van Mechelen : Het spreekt voor zich dat we ondersteunende maatregelen zullen nemen. We zullen met de jeugdvereniging overleggen en wat mij betreft zal het Gewest zijn verantwoordelijkheid opnemen als er compensaties moeten worden aangeboden. In de context van het RUP moet er nu een inrichtingsplan komen waarin alle aspecten – dus ook dit – worden ondergebracht, zodat er in één keer duidelijkheid in de hele situatie komt. Het Gewest moet in de nodige financiële middelen daartoe voorzien.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.43 uur.*
